

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

Seslendiren:
Hamit Serbest
MÜDEK Kurucu Üyesi
MG200 - 08 Nisan 2022

Merhaba,

Bu sunumda size MÜDEK'in program akreditasyonunu ve bu amaçla uyguladığı değerlendirme sürecini tanıtacağız.

Sunum İçeriği

- Akreditasyon İçin Başvuru Koşulları
- Program Değerlendirme Türleri
- Yetersizlik Tanımları ve Akreditasyon Kararları
- Değerlendirme Sürecinin Üç Evresi
  - Ziyaret Öncesi Evresi ve Etkinlikleri
  - Kurum Ziyareti Evresi ve Etkinlikleri
  - Ziyaret Sonrası Evresi ve Etkinlikleri

Sunumda önce kurumların akreditasyon başvurusu yapabilmeleri için gerekli koşullardan ve program değerlendirme türlerini tanıtacağız. Ardından, yetersizlik tanımlarını verip ve bu yetersizliklerin yol açtığı akreditasyon kararlarını özetleyeceğiz.

Daha sonra, değerlendirme sürecini, Ziyaret Öncesi, Kurum Ziyareti ve Ziyaret Sonrası olmak üzere, 3 evreye bölerek inceleyeceğiz.

Başvuru Koşulları

- Türkiye ve KKTC’de, YÖK tarafından tanınan yüksek öğretim kurumları ile, diğer ülkelerde Türkiye ile uluslararası anlaşmalarla kurulmuş ve YÖK tarafından tanınan özel statülü devlet üniversitelerinin yürüttüğü bir devlet üniversitesindeki mühendislik lisans veya yüksek lisans eğitim programı olmalı.
- Programın adında "*mühendislik*" sözcüğü bulunmalı.
- Başvuru tarihinden önce mezun vermiş olmalı.
- Aynı alanda ikinci öğretim ya da benzeri bir program daha uygulanıyor ve mezun vermiş ise, başvuru her iki program için ayrı ayrı ve eş zamanlı olarak yapılmalı.
- Programda çeşitli opsiyonların bulunması durumunda, bu opsiyonların her biri değerlendirme ölçütlerinin tümünü sağlamalı.
- MÜDEK ile karşılıklı tanıma anlaşması olan başka bir akreditasyon ajansı tarafından akredite edilmiş programlar, bu akreditasyonun süresi dolmadan MÜDEK akreditasyonu için başvuru yapamaz.

MÜDEK

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

2

Hangi programların akreditasyon için MÜDEK’e başvurabilecekleri MÜDEK Çalışma Yönetmeliği Madde 4.1(a) ve MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları (DAUE) Yönergesi Madde 4’te belirtilmiştir.^(Not 1)

İlgili maddede belirtilen koşullara göre,

- Program Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndeki, YÖK tarafından tanınan yüksek öğretim kurumları ile, diğer ülkelerde Türkiye ile uluslararası anlaşmalarla kurulmuş ve YÖK tarafından tanınan özel statülü devlet üniversitelerinin yürüttüğü bir mühendislik lisans veya yüksek lisans programı olmalıdır.
- Programın adında "*mühendislik*" sözcüğü bulunmalıdır.
- Başvuru tarihinden önce mezun vermiş olmalıdır.
- Aynı alanda ikinci öğretim de uygulanıyor ve ikinci öğretim programı da mezun vermiş ise, başvuru normal ve ikinci öğretim için ayrı ayrı ve eş zamanlı olarak yapılmalıdır. Benzer biçimde, eğer aynı program %100 Türkçe ve %100 İngilizce gibi iki farklı dilde yürütülüyor ve bu fark diploma üzerinde belirtilmiyorsa, her iki program için eşzamanlı başvuru yapılması gerekir.
- Programda çeşitli opsiyonların bulunması durumunda, bu opsiyonların her birinin değerlendirme ölçütlerinin tümünü sağlaması gerekir.
- Son olarak, MÜDEK ile karşılıklı tanıma anlaşması olan başka bir akreditasyon ajansı tarafından akredite edilmiş programlar, bu akreditasyonun süresi dolmadan MÜDEK akreditasyonu için başvuru yapamaz.

Not 1: MÜDEK Çalışma Yönetmeliğinin ve MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesinin (kısaca adı DAUE) güncel sürümleri MÜDEK web sitesinden (<http://www.mudek.org.tr/>), BELGELER menüsünden indirilebilir.

Program Değerlendirme Türleri

Genel Değerlendirme (GD veya YGD):

- Programların ilk kez değerlendirilmesi (GD)
- GD üzerinden 5 yıl geçen programların yeniden değerlendirilmesi (YGD)

Ara Değerlendirme (AD):

- GD/YGD sonucu kısa süreli (genellikle 2 yıl) akreditasyon verilmiş programlara yapılan değerlendirme
- Bir önceki GD/YGD'de saptanmış olan zayıflık düzeyindeki yetersizliklere odaklı olarak yapılır.
- Yalnızca rapor üzerinden (Raporla AD) ya da kurum ziyareti de içerecek biçimde (Ziyaretle AD) olarak gerçekleştirilebilir.

MÜDEK

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

3

Bir programın ilk kez değerlendirilmesi **Genel Değerlendirme**, ya da, kısaca GD olarak adlandırılır. Genel değerlendirme üzerinden 5 yıl geçen programların yeniden değerlendirilmesi ise **Yeniden Genel Değerlendirme**, yada, kısaca YGD olarak adlandırılır.

GD ya da YGD sonucu kısa süreli (genellikle 2 yıl) akreditasyon verilmiş olan programlar için yapılan değerlendirme türü ise **Ara Değerlendirme** (kısaca AD) olarak adlandırılır.

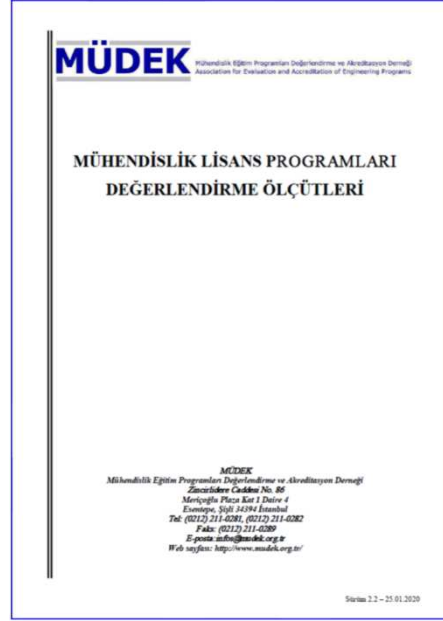
Ara Değerlendirme, bir önceki GD ya da YGD sırasında saptanan zayıflık düzeyindeki yetersizliklere odaklı olarak yapılır.^(Not 2)

Ara Değerlendirme sadece rapor üzerinden yapılabileceği gibi kurum ziyareti içerecek biçimde de gerçekleştirilebilir. Sadece rapor üzerinden yapılması durumunda Raporla Ara Değerlendirme, kurum ziyareti içermesi durumunda ise Ziyaretle Ara Değerlendirme olarak tanımlanır.

Not 2: Yetersizlik düzeyleri ile ilgili tanımlar sunumun ilerideki bölümünde verilmiştir.

MÜDEK Değerlendirme Ölçütleri

- Ölçüt 1. Öğrenciler
- Ölçüt 2. Program Eğitim Amaçları
- Ölçüt 3. Program Çıktıları
- Ölçüt 4. Sürekli İyileştirme
- Ölçüt 5. Eğitim Planı
- Ölçüt 6. Öğretim Kadrosu
- Ölçüt 7. Altyapı
- Ölçüt 8. Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar
- Ölçüt 9. Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri
- Ölçüt 10. Disipline Özgü Ölçütler

MÜDEK

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

4

Program değerlendirmesi MÜDEK Web sitesinden indirebileceğiniz MÜDEK Değerlendirme Ölçütlerine göre yapılır.

MÜDEK Mühendislik Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri, yansıda görüldüğü gibi 10 ana başlık altında toplanmıştır. Her başlığın altında da birden fazla alt ölçüt yer alır. Değerlendirme kapsamında programın bu alt ölçütlerin her birini hangi düzeyde karşıladığı belirlenir.

MÜDEK Değerlendirme Ölçütlerini bir başka sunumda daha ayrıntılı olarak inceleyeceğiz.

Yetersizlik Tanımları

Yetersizlikler:

- **Eksiklik**: Bir ölçütün sağlanmadığının bildirimidir.
- **Zayıflık**: Bir ölçütün kısmen sağlandığını gösterir.
- **Kaygı**: Bir ölçütün halen sağlandığını, ancak bu durumun yakın bir gelecekte değişme potansiyelinin olduğunu gösterir.

Gözlem:

Değerlendirmede kullanılan ölçütler ile doğrudan ilgili olan ya da olmayan bir izlenim, yorum veya öneridir.

MÜDEK

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

5

Değerlendirilen bir programın MÜDEK ölçütlerinden bazılarını karşılamada yetersiz kaldığı belirlenebilir. Söz konusu yetersizlikler raporlanırken, yetersizliğin seviyesine bağlı olarak **EKSİKLİK**, **ZAYIFLIK** ve **KAYGI** terimleri kullanılır. Bu terimler, MÜDEK DAUE Yönergesi Madde 9(i)(7)'de şöyle tanımlanmıştır:

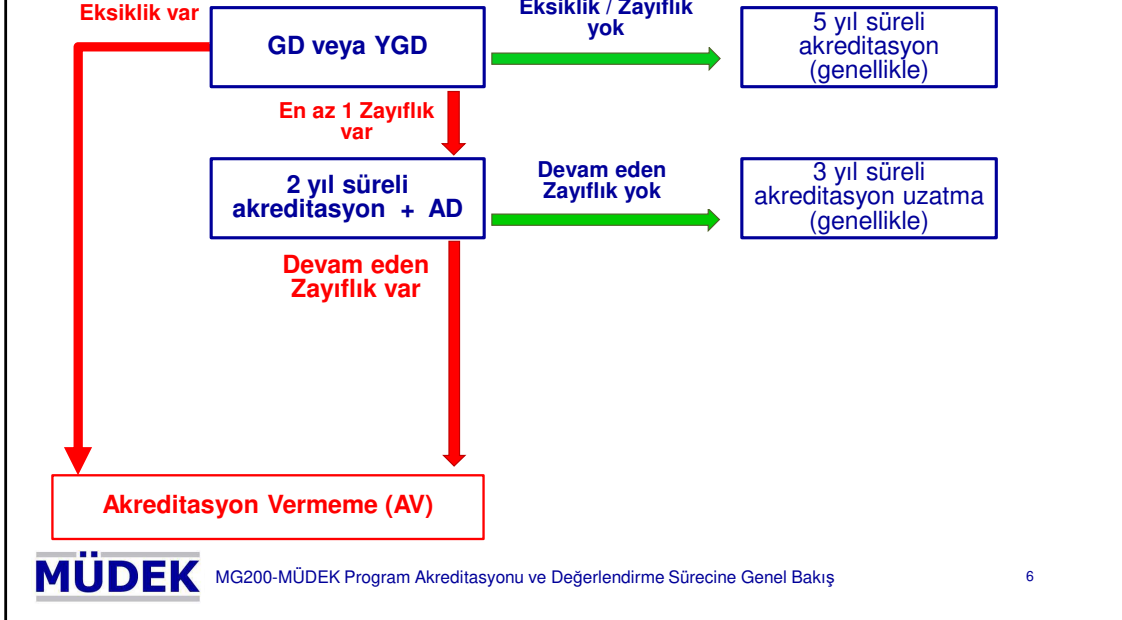
Eksiklik: Bir ölçütün sağlanmadığının bildirimidir. Dolayısıyla, program ölçütle uyum içinde değildir. Bu ölçütün sağlanması için kurum tarafından acil önlemler alınması gereklidir.

Zayıflık: Bir ölçütün kısmen sağlandığını, ancak bu durumun zorlukla elde edildiğini ve bir sonraki genel değerlendirmeye kadar programın niteliğinde bir bozulma olmayacağı garantisinin bulunmadığını gösterir. Dolayısıyla, ölçütün daha kuvvetli bir şekilde sağlanması için kurum tarafından düzeltici önlemler alınması gereklidir.

Kaygı: Bir ölçütün halen sağlandığını, ancak bu durumun yakın bir gelecekte değişme potansiyelinin olduğunu ve bu ölçütün ileride sağlanamayabileceğini gösterir. Dolayısıyla, ölçütün sağlanmasının devamını garanti etmek için kurum tarafından olumlu bir girişim yapılmasında yarar vardır.

Yukarıda açıkladığımız üç tür yetersizlik bildirimine ilave olarak, aşağıdaki durumlarda GÖZLEM bildirimini de yapılabilir. **Gözlem**, değerlendirilmede kullanılan ölçütlerle doğrudan ilgili olan ya da olmayan bir izlenim, yorum ya da öneridir ve kurumun programlarını geliştirmek için gösterdiği sürekli çabalara yardımcı olmak üzere belirtilir.

Yetersizliklerin Yol Açtığı Akreditasyon Kararları

MÜDEK

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

6

Bir program için alınacak akreditasyon kararı, programın MÜDEK ölçütlerini sağlamlasında saptanmış olan yetersizliklerin niteliğine bağlıdır.

1. İlk kez ya da yeniden genel değerlendirmesi yapılan bir programda, herhangi bir ölçüt ya da alt ölçütte EKSİKLİK ya da ZAYIFLIK niteliğinde bir yetersizlik yoksa, bu programa genellikle 5 yıl süreli akreditasyon verilir. KAYGI düzeyinde yetersizlikler olması akreditasyon süresini etkilemez.
2. Eğer programda, herhangi bir ölçüt ya da alt ölçütte ZAYIFLIK niteliğinde bir yetersizlik varsa, bu programa genellikle 2 yıl süreli akreditasyon verilir. İki yıl sonra programın bu zayıflıklara odaklı bir ara değerlendirmesi yapılır. Bu ara değerlendirme kurum tarafında hazırlanacak bir ara rapor üzerinden yapılabileceği gibi, bu ara rapora ek olarak bir kurum ziyareti de içerebilir.
3. Eğer programda, herhangi bir ölçüt ya da alt ölçütte EKSİKLİK niteliğinde bir yetersizlik varsa, bu programa akreditasyon verilmez.
4. Ara değerlendirmesi yapılan bir programda, önceki genel değerlendirmede saptanmış olan ZAYIFLIK niteliğinde yetersizliklerin giderilmiş olduğu belirlenirse, bu programın akreditasyon süresi genellikle 3 yıl daha uzatılır.
5. Eğer programda, önceki genel değerlendirmede saptanmış olan ZAYIFLIK niteliğinde yetersizliklerin devam ettiği belirlenirse, bu programın akreditasyonu uzatılmaz.

Değerlendirme Sürecinin Üç Evresi (*)

Ziyaret öncesi:

- o Başvuruların kabulü
- o Takımların kurulması
- o Özdeğerlendirme raporlarının vb. belgelerin incelenmesi

Kurum ziyareti:

- o GD, YGD için 3 gün (genellikle Pazar, Pazartesi, Salı)
- o AD değerlendirmelerinde daha kısa olabilir

Ziyaret sonrası:

- o Değerlendirme raporunun hazırlanması
- o Akreditasyon kararlarının alınması
- o Akreditasyon kararlarının ve raporların kurumlara iletilmesi

(*) Ayrıntılar için MÜDEK Değerlendirme Kılavuzu (Sürüm 2.1-27.04.2019)'a bakın

MÜDEK

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

7

Şimdi program değerlendirme sürecini incelemeye başlayalım.

Program Değerlendirme Süreci 3 evreden oluşur.

İlk evre Ziyaret Öncesi evresidir. Bu evre, kurumların MÜDEK 'e yaptıkları program değerlendirme başvurularının kabul edilmesi ile başlar. Başvurusu kabul edilen programlar için kurum bazında değerlendirme takımlarının kurulması ve değerlendirme takımlarının özdeğerlendirme raporlarını ve diğer belgeleri incelemesi ile devam eder. Değerlendirme takımlarının yapısından ve çalışma prensiplerinden ileride daha detaylı bahsedeceğiz.

İkinci evre Kurum Ziyareti evresidir. Kurum ziyaret GD ve YGD ler için 3 gün sürer. AD değerlendirmelerinde bu süre daha kısa olabilir.

Değerlendirme sürecinin son evresi ise Ziyaret Sonrası gerçekleşir. Bu evrede takımlar değerlendirme raporlarını hazırlar ve MAK'a iletirler. MAK akreditasyon kararlarını alır ve nihai değerlendirme raporlarını kurumlara iletir.

Şimdi her evrede yürütülen etkinliklere daha detaylı bakacağız.

Ziyaret Öncesi Evresi Etkinlikleri

Ocak-Mart:

- Program Değerlendirme Başvuru Formlarının MÜDEK'e teslimi (31 Ocak)
- Kurumdan, gerekirse, ek bilgi ve belge istenmesi (Şubat)
- Başvuru kabul bildirimini (Şubat sonu)
- Sözleşme (Mart)

Temmuz-Eylül:

- Özdeğerlendirme Raporunun (ÖDR) MÜDEK'e teslimi (7 Temmuz)
- ÖDR'lerin ön incelenmesi; saptanan raporlama ve/veya ölçüt yetersizliklerinin kuruma bildirimini (Eylül)
- Düzeltilen ÖDR'nin MÜDEK'e teslimi (Eylül)

Eylül-Kasım veya Eylül-Şubat:

- Değerlendirme takımının kurulması
- Takımın kurum tarafından onayı
- ÖDR'lerin takım üyelerine dağıtımı
- Süreç yönetiminin değerlendirme takımına devredilmesi

MÜDEK

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

8

Yükseköğretim kurumları (kısaca «kurum» diyeceğiz), her yılın Ocak ayında, o dönem akreditasyon değerlendirmesi yapılmasını istedikleri programların her biri için bir Program Değerlendirme Başvuru Formu doldurur ve bunu 31 Ocak tarihine kadar MÜDEK'e gönderir.^(Not3)

Bu başvuru formları kısa adı **MAK** olan **Mühendislik Programları Akreditasyon Kurulu** tarafından incelenir. MAK, bu inceleme kapsamında gerekirse ilgili kurumdan ilave bilgi ve belgeler isteyebilir. Bu incelemeler Şubat ayının sonuna kadar tamamlanır ve programların akreditasyon başvurularının kabul edilip edilmedikleri ilgili kurumlara bildirilir.

Akreditasyon başvurusu kabul edilen programlar için MÜDEK tarafından düzenlenen sözleşme Mart ayı içinde ilgili taraflarca imzalanır. Süreç, bu sözleşmelerin taraflarca imzalanmasından sonra devam eder ve MAK yeni değerlendirme dönemi için gerekli planlama çalışmalarını yapar. Kurumlar, başvuruları kabul edilmiş programları için Özdeğerlendirme Raporlarını hazırlarlar^(Not4) ve bunları en geç Temmuz ayının ilk haftasının sonuna kadar MÜDEK'e gönderirler.

MAK bu özdeğerlendirme raporlarını format ve içerik bakımından ön incelemesini yapar. Kısa sürede giderilebilecek yetersizlik içeren raporların güncellenmesi ilgili kurumlardan istenir. Bir özdeğerlendirme raporunun MÜDEK ölçütlerinin karşılanması açısından önemli boyutta yetersizlikler içerdiği saptanması durumunda, ilgili kurumdan bu başvurunun geri çekilip, gerekli iyileştirmeler yapıldıktan sonra, bir sonraki dönem yeniden başvuru yapılması istenir.

Değerlendirmeye kabul edilen programlar için MAK tarafından değerlendirme takımları kurulur. Değerlendirme takımları kurulurken takım üyeleri ve ilgili kurum arasında çıkar çatışması/çakışması olmaması gözetilir. Takımın ilgili kurum tarafından da onaylanmasının ardından, özdeğerlendirme raporları ve varsa, önceki değerlendirmelere ilişkin raporlar MÜDEK Ofisi tarafından ilgili değerlendirme takımı üyelerine iletir. Sürecin bu işlemten sonraki adımları değerlendirme takımı başkanı tarafından yönetilir.

Not 3: Program Değerlendirme Başvuru Formu <http://www.mudek.org.tr/> adresinden, BELGELER menüsünden indirilebilir.

Not 4: Özdeğerlendirme Raporu için kullanılacak şablon <http://www.mudek.org.tr/> adresinden, BELGELER menüsünden indirilebilir.

Değerlendirme Takımının Yapısı

- Değerlendirme takımları MAK (Mühendislik Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu) tarafından kurulur.
- Her kurum/fakülte için ayrı bir değerlendirme takımı kurulur.
- Takım üyelerinin,
  - Önceden değerlendirici eğitimi almış olmaları,
  - Kurumla çıkar çatışması/çakışması olmaması gerekir.
- Takım yapısı:
  - Takım başkanı (gerektiğinde bir eş başkan)
  - Program başına genellikle 2 değerlendirici
  - 1 öğrenci değerlendirici (GD/YGD değerlendirmelerinde)
- Takım başkanları ve eş başkanları:
  - Mevcut ve önceki MAK üyeleri ya da deneyimli program değerlendiricileri arasından seçilir.
  - Takım içindeki eşgüdümü takım başkanı sağlar.

Değerlendirme takımları MAK tarafından kurulur. Her kurum/fakülte için ayrı bir değerlendirme takımı kurulur. Takım üyelerinin, önceden değerlendirici eğitimi almış olmaları ve Kurumla çıkar çatışması/çakışması olmamaları gerekir. Takımlar, ilgili kurumdan onay alınarak kesinleşir.

Takım yapısı şu şekilde oluşturulur:

- Her takıma bir Takım Başkanı atanır. Büyük takımlarda ya da gerektiğinde bir eş başkan da atanabilir.
- Takımda değerlendirilen her program için genellikle bir asıl ve bir eş değerlendirici olmak üzere 2 değerlendirici ve GD ve YGD değerlendirmelerinde ayrıca takım başına bir öğrenci değerlendirici bulunur. Ara değerlendirmelerde program başına 1 değerlendirici görevlendirilebilir.

Takım başkanları ve eş başkanları mevcut ve önceki MAK üyelerinden ya da deneyimli program değerlendiricileri arasından seçilir.

Takım içindeki eşgüdümü takım başkanı sağlar.

Değerlendirme Takımının Ziyaret Öncesi Etkinlikleri

Temel etkinlikler:

- o Ziyaret tarihinin belirlenmesi
- o Özdeğerlendirme Raporunun ve varsa geçmiş değerlendirmelere ait raporların incelenmesi
- o Gerekli ilave bilgi ve belgelerin kurumdan istenmesi
- o Ayrıntılı ziyaret programının hazırlanması

• İletişim kuralı:

- o Dekanla iletişimi Takım Başkanı kurar
- o Program yöneticileri ile iletişimi program değerlendiricileri kurar
- o Takım üyeleri ile program sorumluları arasındaki yazışmalar Takım Başkanına ve Dekana da kopyalanır

• **Hedef:** Değerlendirmenin büyük ölçüde ziyaret öncesinde tamamlanması

MÜDEK

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

10

Değerlendirme takımı, ziyaret öncesi hazırlıklarını takım başkanının belirleyeceği takvime göre yürütür. Bu evrede öncelikle tüm takım üyelerine uyan ve kurum tarafından onaylanan ziyaret tarihi belirlenir.

Değerlendiriciler özdeğerlendirme raporunu ve varsa ilgili programın geçmiş değerlendirmelerine ait raporlarını inceler. Bu aşamada kurumdan ilave bilgi ve belge istenebilir.

Takım başkanı dekanla birlikte genel ziyaret programını oluşturur. Genel programın ziyaretten en az 4 hafta önce oluşturulması hedeflenmelidir.

Program değerlendiricileri, değerlendirdikleri programı yürüten Bölüme yapacakları ziyaretin ayrıntılarını, ilgili Bölüm Başkanı ya da Program Yöneticisi ile eş güdüm içinde ve genel ziyaret programında belirtilen zamanlamalara uygun olarak hazırlarlar.

Kurumla iletişimde uyulması gereken bazı kurallar vardır:

- Dekanla iletişimi Takım Başkanı kurar,
- Program yöneticileri ile iletişimi ise program değerlendiricileri kurar. Program yöneticileri ile iletişimin asıl değerlendirici tarafından yürütülmesi tercih edilir.
- Takım üyeleri ile program sorumluları arasındaki yazışmalar Takım Başkanına ve Dekana da kopyalanır

Değerlendirmenin büyük ölçüde ziyaret öncesinde tamamlanması hedeflenir.

Değerlendiricilerin Ziyaret Öncesi Hazırlıkları

- Önbulguların (varsa) eş değerlendirici ile eşgüdüm içerisinde oluşturularak takımla elektronik ortamda paylaşılması
- Bölüm ziyaret programının detaylarının program yöneticileri ile birlikte genel ziyaret programına uyumlu şekilde oluşturulması
- Ziyaret sırasında incelenecek belge listesinin ziyaretten en az 2 hafta önce kuruma iletilmesi
- Program Değerlendirici Raporunun (PDR) taslağının hazırlanması

Değerlendiriciler, inceledikleri özdeğerlendirme raporları ve diğer belgelerden edindikleri yetersizliklerle ilgili ön bulguları ziyaret öncesinde takım üyeleri ile elektronik ortamda paylaşırlar. Takım içi iletişim yardımıyla, benzer yetersizlikler için benzer değerlendirmelerin yapılması sağlanır.

Daha önce de belirtildiği gibi, program değerlendiricileri, Bölüm ziyaret programının ayrıntılarını program yöneticileri ile birlikte oluşturur. Değerlendiriciler bu süreçte ziyaret sırasında inceleyecekleri belgelerin listesini de program yöneticilerine iletmelidir. Listenin kuruma hazırlık için yeterli süre tanyacak şekilde ve ziyaretten en az iki hafta önce iletilmesi hedeflenmelidir.

Değerlendirilen her program için bir Program Değerlendiricisi Raporu (PDR) hazırlanması zorunludur.^(Not 5)

Not 5: Program Değerlendirici Raporu'nun (PDR) güncel sürümünü <http://www.mudek.org.tr/> adresinden, BELGELER menüsünden indirilebilir.

Devam etmeden önce lütfen Program Değerlendiricisi Raporu'nu (PDR) MÜDEK web sitesinden indirin ve inceleyin

PDR'de yer alan formlar:

FORM 1: Eğitim Planı Analizi

FORM 2: Not Belgesi Analizi

FORM 3: Program Değerlendirici
Çizelgesi

FORM 4: Yetersizlik ve Gözlemlerin
Açıklanması

FORM 5: Yetersizliklerin Özeti

FORM 6: Program İçin Çıkış
Bildirimi

} Program
Değerlendirme
Formu (PDF)

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

12

Şimdi lütfen videoyu kısa bir süre duraklatın ve MÜDEK Web sitesinden (<http://www.mudek.org.tr/>), BELGELER menüsünden, Program Değerlendiricisi Raporu'nu indirip yansıda belirtilen formlara bir göz atın.

Kurum Ziyareti Etkinlikleri (*)

Kurum ziyareti 3 gün sürer:

- Takımın konaklayacağı otelde yaptığı ilk toplantı ile başlar (0. gün – genellikle Pazar günü en geç öğle saatlerinde)
- Ziyaret edilen kurumun üst yönetiminin huzurunda yapılan Çıkış Görüşmesi ile sona erer (2. gün – genellikle Salı günü öğleden sonra)

Değerlendirme takımı üyelerinin ziyaret sırası etkinlikleri:

- Programlar tarafından hazırlanmış olan kanıtları vb. belgeleri kendilerine ayrılmış bir mekanda inceler
- Öğretim elemanları, öğrenciler, mezunlar, işverenler ve yöneticiler ile görüşür
- Kurumun ve programların altyapılarını inceler
- Bulgularını takım toplantılarında diğer takım üyeleri ile paylaşır
- Program Değerlendirici Raporunu (PDR) bulgulara göre günceller

(*) Genel Ziyaret Programı örneği MÜDEK Değerlendirme Kılavuzu Ek-1 de verilmiştir.

MÜDEK

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

13

Genel Değerlendirme kapsamında yapılan kurum ziyareti genellikle 3 gün sürer ve Pazar günü (0'ncı gün) başlayıp, izleyen Salı günü (2'nci gün) kurumun üst yönetiminin huzurunda yapılacak Çıkış Görüşmesi ile biter. Büyük takımlarda eşgüdümü sağlamak için kurum ziyareti Cumartesi akşamında yapılan bir takım toplantısı ile başlayan 4 günlük bir sürede de gerçekleştirilebilir. Ara değerlendirmelerde ise ziyaret süresi daha kısa, örneğin 2 gün olabilir.

Genel Ziyaret Programının bir örneğini MÜDEK Değerlendirme Kılavuzu Ek-1 de bulabilirsiniz.

Ziyaret sırasında, değerlendirme takımı üyeleri şunları yapar:

- Programlar tarafından hazırlanmış olan kanıtları vb. belgeleri kendilerine ayrılmış bir mekanda incelerler,
- Öğretim elemanları, öğrenciler, mezunlar, işverenler ve yöneticiler ile görüşürler,
- Kurumun ve programların altyapılarını incelerler,
- Bulgularını takım toplantılarında diğer takım üyeleri ile paylaşırlar,
- Program Değerlendirici Raporlarını (PDR) bulgulara göre güncellerler.

Takımın Öğrenci Değerlendirici üyesi de ziyaret sırasında öğrencilerle görüşür ve programların kullandığı altyapıları inceler.

Kurum Ziyaretinde İncelenebilecek Belgeler

- Program çıktılarının sağlandığının kanıtı olarak gösterilecek, öğrenci çalışmalarına ilişkin belgeler:
  - Sınav kağıtları, ödevler, proje raporları, laboratuvar raporları, staj raporları, herhangi bir program çıktısı bileşenine ilişkin sınav soruları vb.
- Ölçme-Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Diğer Belgeler – anketler, raporlar, tutanaklar, vb.
- Gerek Duyulan Diğer Belgeler – mezunlarla ilgili veriler, vb.

Program yönetimi bu belgeleri bir düzen içinde ve ölçütlerle, özellikle program çıktılarıyla ilişkilendirilmiş açıklayıcı notlarla birlikte sunmalıdır.

MÜDEK

MG200-MÜDEK Program Akreditasyonu ve Değerlendirme Sürecine Genel Bakış

14

Kurum ziyareti sırasında takım üyeleri öncelikle program çıktılarının sağlandığının kanıtı olarak gösterilen öğrenci çalışmalarını incelerler. Bunlar tipik olarak sınav kağıtları, değişik çıktı bileşenleri ile ilişkilendirilmiş sınav soruları ve yanıtları, ödevler, proje raporları, laboratuvar raporları, staj raporları, gibi belgeler olacaktır.

Ayrıca, ölçme ve değerlendirme süreçlerine ilişkin raporlar, anket sonuçları, toplantı tutanakları gibi belgeler de incelenir. Kurumdan önceden istenmiş olan başka belgeler de varsa, bunlar da incelenir.

Program yönetiminden bu belgeleri bir düzen içinde ve MÜDEK ölçütleriyle, özellikle program çıktılarıyla ilişkilendirilmiş açıklayıcı notlarla birlikte sunmaları beklenilir.

Çıkış Görüşmesi Toplantısı

- Ziyaretin son günü (genellikle Salı) öğleden sonra yapılır.
- Amacı, Kuruma geri bildirimde bulunmaktır.
- Rektörün huzurunda, ilgili fakülte ve program yöneticilerinin katılımıyla yapılır.
- Yaklaşık 60 dakika ya da daha az sürer ve sözlü sunum şeklinde yapılır:
  - Önce Takım Başkanı genel açıklamalar yapar.
  - Her programın önce güçlü yönleri, ardından, ölçütler bazında belirlenmiş olan yetersizlik ve gözlemler özetlenir.
  - Toplantının sonunda, programların her biri için hazırlanmış olan Program Değerlendirme Formları (PDR Form 4 ve Form 5) Dekana teslim edilir.
  - Program Değerlendirme Formlarında belirtilen yetersizlikler için Kurumun 30 gün içinde yanıt verebileceği bildirilir (30-gün yanıtı).

Kurum ziyareti, ziyaretin son günü öğleden sonra yapılacak olan Çıkış Görüşmesi Toplantısı ile sona erer. Çıkış görüşmesi Rektörün huzurunda ve ilgili dekanının ve program yöneticilerinin katılımıyla yapılır. Bu toplantının amacı, değerlendirme çalışmaları kapsamında takımın edindiği bulguların kurum ile paylaşılmasıdır.

Çıkış görüşmesi toplantısı yaklaşık 60 dakika ya da daha az sürer. Önce Takım Başkanı genel açıklamalar yapar. Daha sonra, her program için, ilgili değerlendirici söz alır ve o programın önce güçlü yönlerini, ardından, ölçütler bazında belirlenmiş olan yetersizliklerini özetler.

Toplantının sonunda, değerlendirilen her program için hazırlanmış olan Program Değerlendirme Formu (Form 4 ve Form 5) Takım Başkanı tarafından Dekana bırakılır. Takım Başkanı, Program Değerlendirme Formlarında açıklanan yetersizliklerle ilgili olarak Dekanın toplantıyı izleyen 30 gün içinde Takım Başkanına yanıt verebileceğini bildirir. 30-gün yanıtı olarak adlandırılan bu yanıtta, Program Değerlendirme Formunda yer alan olası maddi hatalara ilişkin düzeltilmeler yapılabilir ya da, 30 gün içinde yapılan iyileştirmeler, kanıtlarıyla beraber Takım Başkanına bildirilebilir.

Çıkış Görüşmesi Sırasında Belirtilen Yetersizlikler ile ilgili Önemli Uyarı

- Çıkış Görüşmesi sırasında sözlü olarak belirtilen ve yazılı olarak Kuruma bırakılan Program Değerlendirme Formunda (PDF) yer alan değerlendirmeler taslak niteliğindedir.
- Taslak niteliğindeki bu değerlendirmeler 30-gün yanıtının ardından değerlendirme takımı ya da MAK tarafından olumlu ya da olumsuz yönde değiştirilebilir.

Çıkış görüşmesi toplantısı sırasında belirtilen yetersizliklerle ilişkili bir uyarı yapmak yerinde olacaktır.

Gerek çıkış görüşmesi sırasında sözlü olarak açıklanan, gerekse Dekana yazılı olarak bırakılan Program Değerlendirme Formunda yer alan yetersizlikler ve gözlemler bir taslak niteliğindedir.

Taslak niteliğindeki bu değerlendirmeler, kurumun 30-gün yanıtları da göz önüne alınarak, değerlendirme takımı tarafından ve/veya tutarlılık kontrolü sonrasında, MAK tarafından olumlu ya da olumsuz yönde değiştirilebilir.

Ziyaret Sonrası Evresi

- Takım üyeleri, hazırladıkları Program Değerlendirici Raporlarını (PDR) 7 gün içinde Takım Başkanına gönderir.
- Kurum gerekli görürse, Takım Başkanına 30-gün yanıtı gönderir.
- Takım, 60 gün içinde Taslak Raporu hazırlar ve MAK'a teslim eder.
- Taslak Rapor MAK tarafından tutarlılık ve yazım kontrolünden geçirilip Kesin Rapor oluşturulur.
- MAK akreditasyon kararını verir.
- Akreditasyon kararı ve Kesin Rapor MÜDEK tarafından kuruma iletilir.
- İlgili kurum alınan akreditasyon kararına itiraz edebilir.

Değerlendirme sürecinin kurum ziyareti sonrası evresinde yer alan faaliyetleri şöyle özetleyebiliriz:

- Takım üyeleri hazırladıkları Program Değerlendirici Raporlarını (PDR) ziyareti izleyen 7 gün içinde Takım Başkanına gönderirler.
- Kurum gerekli görürse, Çıkış Görüşmesi toplantısı sonunda Dekana bırakılan Program Değerlendirme Formlarında (PDF) belirtilen yetersizliklerle ilgili olarak Takım Başkanına 30-gün yanıtı gönderir.
- Değerlendirme takımı, 30-gün yanıtlarını da dikkate alarak, Taslak Değerlendirme Raporunu hazırlar. Taslak Raporun en geç Çıkış Görüşmesi Toplantısı tarihinden itibaren 60-gün içinde hazırlanıp MAK'a teslim edilmesi gerekir.
- Taslak Rapor MAK tarafından tutarlılık ve yazım kontrolünden geçirilip Kesin Rapor oluşturulur. Raporların tutarlılık kontrolü MAK'ın oluşturduğu Tutarlılık Kontrol Komitesi tarafından yapılır. Amacı, raporlarda yer alan değerlendirmelerin MÜDEK ölçütleri ve başka programlar için saptanmış benzer yetersizliklerle tutarlı olacak biçimde yapılmasını sağlamaktır. Tutarlılık kontrolü yapılmış olan raporlar MAK'ın belirlediği editörler tarafından format, yazım hataları ve üslup açısından gözden geçirir ve düzeltir. Raporların tutarlılık ve yazım kontrolü süreci ilgili takım başkanlarının bilgisi ve eşgüdümünü içinde yürütülür.
- Kesin Raporlar yılda 1 ya da 2 kez yapılan (Haziran ve bazen ayrıca Mart ayında yapılan) MAK karar toplantısında görüşülür ve değerlendirilen programlara ilişkin akreditasyon kararları alınır. MAK Akreditasyon kararlarını ilgili Kesin Raporda yer alan bulgulara dayalı olarak ve MÜDEK DAUE Yönergesi Madde 11'de belirtilen kurallara göre alır.

- Akreditasyon kararları ve Kesin Raporlar MÜDEK tarafından ilgili kuruma iletilir. Temmuz ayının başında yapılan bu işlemle eş zamanlı olarak, MÜDEK web sitesinde ilan edilen akreditasyon verilmiş programların listesi de MAK'in yeni aldığı akreditasyon kararlarını yansıtacak biçimde güncellenir.
- Bir program için alınan akreditasyon kararına ilgili Kurum itiraz edebilir. İtiraz süreci MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Madde 13'de belirtilen kurallar çerçevesinde yürütülür.

MÜDEK

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

Bizi izlediğiniz için çok teşekkür ederiz

MÜDEK Zincirlidere Caddesi No. 86
Meriçoğlu Plaza Kat:1 Daire:4 Esentepe, Şişli, 34394 İstanbul
Telefon: (0212) 211-0281, (0212) 211-0282
Faks: (0212) 211-0289
E-Posta: infos@mudek.org.tr
<http://www.mudek.org.tr/>

Bizi izlediğiniz için teşekkür ederiz.

Bir başka sunumda görüşmek dileği ile iyi günler diliyoruz.